

Giełda

Szymon Stefański

8 stycznia 2020

Spis treści

Rozdział 1

Wstęp

1.1 Podstawowe pojęcia

1.1.1 Czym jest giełda?

Giełda[?] – organizowane w ustalonym miejscu i czasie spotkania handlowe, na których sprzedawane są ściśle określone towary po cenach ogłoszonych w codziennych notowaniach. Transakcje¹ na giełdach zawierane są zgodnie z obowiązującym regulaminem, między członkami giełdy pośredniczącymi w zawieraniu transakcji.

1.1.2 Organizacja giełdy

Giełda jest kontrolowana przez państwo, które udziela koncesji na jej działanie i określa sposób jej działania. Giełdy można podzielić na dwie kategorie:

- giełda państwowa
- giełda korporacyjna.

W pierwszym przypadku państwo jest jedynym właścicielem giełdy i decyduje o wszystkim co jest związane z jej działaniem. W drugim przypadku giełdę tworzymy w oparciu o normy prawa handlowego. Rynek papierów wartościowych, który jest tworzony przez banki, domy maklerskie, fundusze inwestycyjne i inne instytucje jest instytucją, na którą państwo nie ma bezpośredniego wpływu.

Do prawidłowego funkcjonowania giełdy muszą zostać spełnione pewne warunki:

- określanie uczestników giełdy,
- stworzenie statutu i regulaminu,
- ustalić strukturę organizacyjną,
- dysponować odpowiednim wyposażeniem materialnym.

---

¹czynność zachodząca między sprzedającym i kupującym, która ma na celu wymianę towaru lub usługi. Transakcja finansowa kończy się umową sprzedaży.

1.2 Rodzaje giełd

Giełdy możemy dzielić według zasięgu geograficznego:

- regionalne;
- krajowe;
- międzynarodowe;

Oraz według zakresu rzeczowego transakcji:

- giełda towarów,
- giełda instrumentów finansowych ,
- giełda usług.

Giełda towarów

Giełda towarów to rynek, na którym zawierane są transakcje towarów masowych, które mają wspólne cechy. Dokonuje się transakcji bez fizycznej obecności towarów, a jedynie na podstawie ich charakterystyki opisanej w kontrakcie. Deponujący jako potwierdzenie otrzymuje kwit składowy, który może być przedmiotem obrotu na giełdzie.

Giełda instrumentów finansowych

Giełda instrumentów finansowych polega na kupnie lub sprzedaży akcji. Obroty tej giełdy są większe od obrotów na giełdzie towarów czy usług. Głównymi podmiotami uczestniczącymi są banki, władze monetarne państwa, przedsiębiorstwa oraz osoby fizyczne.

Giełda usług

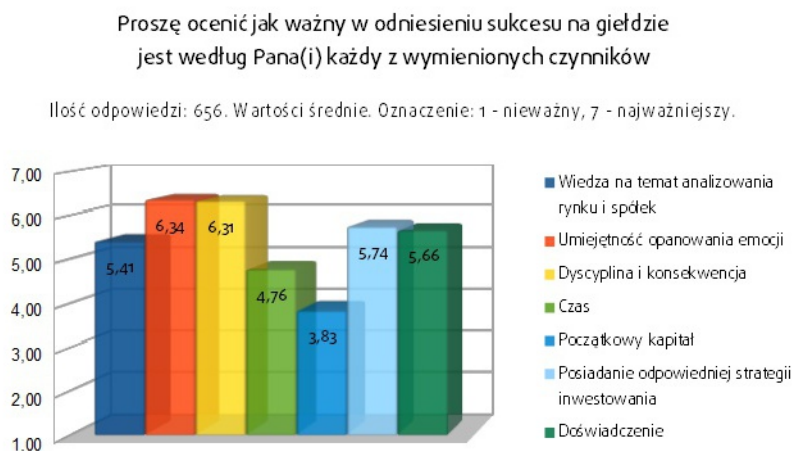
Przedmiotem kontraktu na międzynarodowych giełdach usług są przede wszystkim usługi transportowe, ubezpieczeniowe i pośrednictwo transakcyjne.

Rozdział 2

Inwestowanie na giełdzie

2.1 Czynniki sukcesu na giełdzie

Według badań przeprowadzonych przez strefainwestorow.pl okazuje się, że do osiągnięcia sukcesu znaczenia nie ma posiadanie odpowiedniej strategii czy wiedza na temat analizowania rynku i spółek, a czynniki psychologiczne takie jak umiejętność opanowania emocji oraz bycie zdyscyplinowanym i konsekwentnym. Posiadanie tych cech nie zagwarantuje jednak pewnego sukcesu jeśli nie będzie się poświęcać wystarczającego czasu oraz nie będzie się miało odpowiedniej strategii inwestycyjnej. Każdy z tych czynników w mniejszym lub większym stopniu wpływa na sukces, który chce się osiągnąć. Nie ma więc jednego prawidłowego sposobu na wzrost kapitału.

Rysunek 2.1: Średnie oceny czynników sukcesu na giełdzie według ankietowanych. Źródło: badanie przeprowadzone przez StrefaInwestorow.pl

Posiadanie tych cech nie zagwarantuje jednak pewnego sukcesu jeśli nie będzie się poświęcać wystarczającego czasu oraz nie będzie się miało odpowiedniej strategii inwestycyjnej. Każdy z tych czynników w mniejszym lub większym stopniu wpływa na sukces, który chce się osiągnąć. Nie ma więc jednego prawidłowego sposobu na wzrost kapitału.

2.2 Pierwsze inwestycje

Przy rozpoczęciu przygody z giełdą bardzo ważny jest wybór firm, w które chcemy inwestować. Należy wybrać ich kilka aby nie stracić wszystkiego w razie potknięcia. Warto jest inwestować w dziedzinę, na której się znamy aby jak najłatwiej przewidzieć przyszłe zmiany na giełdzie. Pierwszą rzeczą, którą chcemy zrobić to zlecić kupno akcji w pewnej cenie. Jeżeli znajdzie się osoba, która po drugiej stronie w takiej cenie zechce je sprzedać dochodzi do transakcji, w której broker pobiera prowizję. Od tej pory śledzimy notowania naszych akcji, ponieważ każda zmiana oznacza stratę lub zysk. Sprzedać akcje możemy w dowolnym momencie. Najczęściej dzieje się to przy dużym zysku akcji lub podczas spadania wartości aby ograniczyć straty. Rozpoczęcie przygody z giełdą nie jest trudne. Internetowy dostęp do rachunku inwestycyjnego pozwala zarządzać funduszami w domowym zaciszu. Koszty bycia inwestorem giełdowym ograniczają się zazwyczaj do prowizji od wartości transakcji oraz podatku od zysku.

Przeznaczamy 10 000,- na inwestycje giełdowe i wybieramy 5 spółek do naszego portfela inwestycyjnego					
spółki	A	B	C	D	E
kurs akcji (18.04.11)	20 zł	10 zł	400 zł	1 zł	50 zł
liczba akcji	100 szt.	200 szt.	5 szt.	2000 szt.	40 szt.
WARTOŚĆ	2000 zł	2000 zł	2000 zł	2000 zł	2000 zł
prowizja od kupna (0,39%)	7,8 zł	7,8 zł	7,8 zł	7,8 zł	7,8 zł
kurs akcji (25.04.11)	19 zł -5%	10,4 zł 4%	392 zł -2%	1,05 zł 5%	55 zł 10%
WARTOŚĆ	1900 zł	2080 zł	1960 zł	2100 zł	2200 zł
prowizja od sprzedaży (0,39%)	7,41 zł	8,11 zł	7,64 zł	8,19 zł	8,58 zł
wynik	- 100 zł	80 zł	- 40 zł	100 zł	200 zł
wynik po prowizjach	- 115,21 zł	64,09 zł	- 55,44 zł	84,01 zł	183,62 zł
wynik portfela			161,07 zł		
19% podatku Belki (do 30.04.12)			- 30,60 zł		
CZYSTY ZYSK / STRATA			130,47 zł		

Rysunek 2.2: Symulacja inwestycji 10 000 zł w 5 spółek giełdowych.[?]

Rozdział 3

Strategie Inwestycyjne

3.1 Kupno akcji w IPO

Initial Public Offering[?] (IPO) polega na kupowaniu ofert publicznych, które pojawiają się na rynku po raz pierwszy i sprzedaży na pierwszej sesji, podczas których są notowane na giełdzie. Ta metoda zapewnia ponadprzeciętną stopę zwrotu.

Wielkość badanej próby	Badany okres	Średnia stopa zwrotu w %
13308	1960-1996	15,5
2133	1959-1990	10,9
170	1978-1992	10,9
226	1989-1996	388,0
79	1987-1991	48,5
347	1980-1990	78,1

Tabela 3.1: Tabela przedstawiająca zysk używając metody IPO

3.2 Transakcje arbitrażowe

Arbitraż[?] jest strategią pozwalającą na zarabianie bez ryzyka. Sytuacje klasycznego arbitrażu zdarzają się na rynku stosunkowo rzadko. Możliwość takich transakcji związane są z zaniżoną ceną niektórych instrumentów finansowych. Najczęściej wykorzystuje się przy tej strategii programy, które wychwytyują większość okazji i automatycznie dokonują transakcji. Do wyceny optymalnej ceny zakupu akcji stosuje się wzór Blacka-Scholesa.[?]

$$C = S\Phi\left(\frac{\ln\frac{s}{x} + (r + \frac{\sigma^2}{2})T}{\sigma\sqrt{T}}\right) - Xe^{-rT}\Phi\left(\frac{\ln\frac{s}{x} + (r - \frac{\sigma^2}{2})T}{\sigma\sqrt{T}}\right)$$

Gdzie:

C - cena opcji kupna,

S - aktualna cena instrumentu bazowego,

X - cena rozliczenia opcji,

T - termin wygaśnięcia opcji (liczony w latach),

r - wysokość stopy procentowej wolnej od ryzyka dla terminu wygaśnięcia opcji
(stawka wyrażona w skali roku),

Φ - dystrybuenta standardowego rozkładu normalnego,

σ - współczynnik zmienności ceny instrumentu bazowego.

Spis rysunków

2.1	Średnie oceny czynników sukcesu na giełdzie według ankietowanych. Źródło: badanie przeprowadzone przez StrefaInwestorow.pl	4
2.2	Symulacja inwestycji 10 000 zł w 5 spółek giełdowych.[?]	6

Spis tabel

3.1	Tabela przedstawiająca zysk używając metody IPO	7
-----	---	---

Bibliografia

- [1] Giełda - Wikipedia, the free encyclopedia. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Gie%C5%82da>.
- [2] Wzór blacka-scholesa - Wikipedia, the free encyclopedia. https://pl.wikipedia.org/wiki/Wz%C3%B3r_Blacka-Scholesa.
- [3] Paweł Biedrzycki. Wyniki badania: czynniki sukcesu na giełdzie. https://strefainwestorow.pl/wykres_tygodnia/wyniki_badania_czynniki_sukcesu_na_gieldzie, 2013.
- [4] Krzysztof Gołdy. Inwestowanie na giełdzie dla początkujących. <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Inwestowanie-na-gieldzie-dla-poczatkujacych-2324631.html>, 2011.
- [5] Paweł Perz. *Sztuka inwestowania: analiza techniczna, strategie inwestycyjne i zarządzanie ryzykiem na GPW*. Paweł Perz, 2008.